

Eloko Teilerian fusilatutako 106 pertsonen aldeko omenaldia

Teileriako Ahaztuak elkarteak antolatuta, joan den urriaren 16an, Eloko Memoriaren Parkean, omenaldia egin zitzaizen II. Errepublikaren aurkako kolpe militar frankistaren ondorioz kolpistek 1936ko abuztua eta azaroa bitartean hildako 106 pertsoneri. Eloko Teileriako hobia Nafarroako handiena da, eta bertan lurperatutako zerrendan Agoizko hamar lagun daude.

lazko omenaldi ekitaldia bertan behera utzi behar izan zen pandemiagatik. Eta aurtengoa, berriz ere, Patxi Aldunatek eginiko eskultura multzoaren ondoan egin

da. Monumentua lurrean iltzaturako lau teila dira, zeinetan agertzen baitira teileria izandakoaren ondoan hildako guztien izenak.

Manu Biurrun Teileriako Ahaztuak elkarteko kideak eta Ana Ollo Nafarroako Gobernuko Herritarrekiko Harremanetarako kontseilariak bi parte hartze labur izan zituzten omenaldian. Ekitaldira bertaratu ziren, besteak beste, alderdi politikotako parlamentariak, Josemi Gastón Memoriaren Institutuko zuzendaria eta fusilatutako zeuden herrietako udal-ordetzariak, Angel Martin Unzué Agoizko alkatea barne.

Musikak leku berezia izan zuen: txalaparta, Fermin Balentzia (Maravillas abesti ezaguna kantatu zuen) eta Cesar Asiain (Teileriari egindakoa abestu zuen). Horretaz gain, lore eskaintza egin zen, monumentua agertzen diren guztien izenak irakurri ziren eta Agoizko dantzariak aureskua dantzatu zuten.

Merezitako omenaldia egin zitzaizen gerrako biktimei eta haien familiei Nafarroako hobi komunitik handienean, egia, justizia eta erreparazioa aldarrikatzen zen aldi berean.

AYUNTAMIENTO DE AOIZ
AGOIZKO UDALA

Gobierno de Navarra
Nafarroako Gobernua

Udalak finantzatzeko eredu berria

Nafarroako Gobernuak eta Parlamentuko talde guztiek, Navarra Sumak izan ezik, Nafarroako udalari eta kontzejuentzako finantzaketa-eredu "bidezkoa, solidarioa eta behar adinekoa" adostu dute.

Sistema berriak (2022ko aurrekontuetan sartuko da) bidezkoa izan nahi du: finantzaketaren zati bat toki-erakundeek ematen dituzten zerbitzuekin lotzen ditu eta 29 udalari traktoreren papera aitortzen ditu lurralde osoan. Bestalde, solidarioa izan nahi du eta udalari txikietan gehiago eragin. Eta behar adinekoa ere: 2022.ean 271,7 milioi eurora iritsiko da, hau da, aurten baino 16,4 milioi gehiago izanen dira. Finantzazioa egonkorra izan dadin, urtero eguneratuko da finantzaketa, aurreko urteko KPI-a gehi 2 puntu gehiago aplikatuz.

Gainera, egungo banaketaren irizpideak partzialki aldatzen ditu. Horrela, Transferentzia Arrunten Funts Orokorren zenbatekoa 196,6 milioi eurokoa izanen da 2022an. Bigarrenik, funts berri bat aurreikusten da, 44,5 milioiokoa,

toki-erakundeek ematen dituzten zerbitzuen arabera banatuko dena. Banaketa egiteko, kontuan hartuko da zerbitzu hauek ematen diren: 0-3 urteko ikastetxea, Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoa eta liburutegia. Funts horretan, halaber, montepioen modulu bat sartu da, eta Kontuen Ganberak 2017ko txosten batean emandako gomendioak bete dira. Hirugarrenik, Lurralde Kohesiorako Funtsekin sortu da, 16,2 milioiokoa, eta hogeita hamar bat udalari jasoko dutena, Agoitzek besteak beste.

30 MILIOI URTEAN PIL BERRIA ETA EGONKORRA IZATEKO. Nafarroak 30 milioi euro inbertituko ditu urtero Nafarroako herri guztietan zerbitzuak eta azpiegiturak hobetzeko (hornidura, sareak eta zoladura, etab.). Lurralde Kohesiorako Departamentuak PSN-PSOE, Geroa Bai, EH Bildu Nafarroa, Podemos Ahal Dugu eta Izquierda-Ezkerraekin lortu duen akordioa da.

Toki Inbertsioen Plan berriak (PIL) urtero inbertsioetarako kapital-funts bat bermatuko du. Horrela, Nafarroako udalari

eta kontzeju guztiek zenbateko egonkorra jaso ahal izanen dute urtero, beren beharren arabera jarduerak finantzatzeko.

Inbertsio-lerroei dagokienez, toki-erakundeek helarazitako premiekin bat datoz, eta honako hauetan jasotzen dira: inbertsio-programetan, Tokiko Programazioan eta Zehaztapen Libreko Programan. Lehenengo lineak 9 milioi euro izanen ditu, bigarrenak 12 milioi eta hirugarrenak 9 milioi. Inbertsio Programak eta Tokiko Programazioa hiru urterako plangintzarekin gauzatuko dira. Zehaztapen Libreari dagokienez, zenbatekoa urtero banatuko da.

Plan Estrategikoaren hiru inbertsio-arlo horiek Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planean jada sartuta dauden beste batzuekin osatuko dira. Plan horretan, dagoeneko, aurreikusita daude birgaitze eta efizientzia energetikoko proiektuak, autokontsumoa, sareen bidezko digitalizazioa, mugikortasun jasangarria, egoitza-zentroetako erreformak eta abar.

Ikastetxeko estalkia egiteko obrak hasi dira

Pasa den urriaren 4an hasi ziren ikastetxe ondoko estalkia egiteko obrak. Nafarroako Gobernuko Hezkuntza Departamentuak lizitatu zituen, eta NAOBIMANT enpresa izan da esleipenduna.

Esleipendunak gehienez ere hiru hilabeteko epea du San Migel ikastetxearen eta ondoko kirol-

degiaren artean orain dagoen eremua estaltzeko, eta, aurrakusitakoaren arabera, institutu berriaren eraikinaren obrak eta estalkiarenak batera bukatuko dira, urtearen amaieran. Estalki berriak 367.480,93 euroko gastua izanen du, eta Nafarroako Gobernuak ordainduko du bere osotasunean. Azpiegitura berriak bi erabilera

nagusi izanen ditu: batetik, eskolako zein institutuko ikasleak babestea, eguraldi txarra egiten duen egunetan eta, bestetik, kirol aktibitateak egiteko. Orain dagoen kirol-pista estaliko du, eta zorua berdinduko da, ikastetxearen maila berean jarriz. Lanei esker, Agoitzek aire zabaleko espazio estalia edukiko du.

WhatsApp bidez igorriko da udal informazioa

Agoizko Udalak abian jarri du herritarrei informazioa zabaltzeko bide berri bat: WhatsApp aplikazioaren mezularitza-zerbitzua.

Zerbitzu arina, azkarra eta doanekoa da, eta horren bidez nahi duten herriko guztiek beren telefonoan jasoko dituzte Agoizko jardura buruzko informazioa, albisteak edo bestelako abisuak.

Azpimarratu behar da informazioa jasotzeko zerbitzua izanen dela eta ez dela mezuei eta deiei erantzun behar izanen, ezta gor-

beheren edo kexen berri emateko bide gisa erabili ere.

Komunikazio zerbitzu berri hau ez da WhatsApp talde bat, mezuak hedatzeko kontaktu zerrenda bat bainik, ekitaldi eta gertakariei buruzko informazio zehatzagoa izateko, orain arte bezala, udalaren webgurearen eta Udalaren sare sozialen bidez zabaltzen jarraituko baita.

Zerbitzuan alta eman ahal izateko, nahikoa izanen da ALTA hitza WhatsApppe igortzea 690 630 530 zenbakira. Modu berean, udalaren mezurik jasotzen jarraitu nahi ez izanez gero, BAJA hitza bidali behar da zenbaki berberara.

Urrezko Domina Aspaceri ematea proposatu dute zortzi udalek

Agoizko Udalak Aspace Navarra elkarte Nafarroako Urrezko Domina jasotzeko hautagai gisa proposatzea erabaki zuen osoko bilkuran. Nafarroako beste zazpi udalerrik ere (Bera, Zizur Txikia, Elizondo, Lesaka, Iruñea, Noain eta Orreaga) elkarreartezako saria eskatu dute.

Era berean, Aspacek landa-ingurunearekin egindako apustu

Zortzi udalek (Aspacek guztietan du zentro edo zerbitzua) nabarmendu dute erakundeak garun-paralisia eta antzeko ezintasunak dituzten pertsonak eta haien familiak ahalik eta gehien integratzeko 1971tik egindako lana: "50 urte, konpromiso, neke eta bilakaera etengabea ardatz".

garbia nabarmendu dute. Izan ere, gizarte osoaren erronka da, eta Aspacek urteak daramatza ingurune horretako gizarte-, kultura- eta lan-ondarea sustatzen duten eta Nafarroako Landa Garapenerako Planaren ildoetara jarraitzen dieten proiektu uki-garriekin lanean.

Era berean, Aspacek garapen jasagarria, berrikuntza soziala eta digitalizazioa bezalako gaietan duen etorkizun-ikuspegia azpimarratzen dute, betiere garun-paralisia duten pertsonak eta haien familiak horren guztia erdigunean jarritz.

Deskonektatu elektriketatik!

Agoizko Udaleko osoko bilkurak hainbat alderdi subiranistek eta gizarte-erakundek bultzatutako mozio bat onartu zuen, herritarrei urriaren 8an, 22:00etatik 22:30era, itzalaldi elektriko masiboarako eta protesta lapiko-jotze ekintzarako deia egiteko. Helburua da Estatuari neurri eraginkorrak eskatzea, argiaren eta oinarri-zko beste zerbitzuen prezioaren egoera etengabea dela eta.

"Deskonektatu elektriketatik" beharrezko ekintza da, oligopolio energetiko handiek betikotzen duten iruzur elektrikoari (PPK eta PSOEK onartu eta baimendutakoa, ministro eta presidente ohiek osatzen baitituzte enpresen administrazio-kontseiluak) aurre egiteko. Espainiako merkatu elektrikoaren liberalizazioak prezioa izugarri igotzea eragin du, eta gaur egun inoiz ikusitako mailan dago. Sistema gaiztoa da, milaka fami-

lia pobrezia energetikora kondentzen dituena eta gutxi batzuen poltsikoak betetzen dituena.

Egoera hori dela eta, Estatuaren erantzuna, berriz ere, partziala eta koiunturala izan da. Negu berri baten atarian gaudela, milaka familiak, bakardadean bizi diren adinekoek, enpresek eta pandemiak eragindako krisiaren ondorioak oraindik gaintu ez dituzten autonomoek egoera larriagoa izanen dute.

Subiranotasun energetikoaren

bidean aurrera egin behar dugu, ezarritako oligopolioa hautsiko duten sistema propioak izan ditza-gun, elektrizitatea den funtsezko eskubidea eta ondasuna errespetatuko duten sistema justuak arlo publikotik eraikitzeko.

Agoizko Udalak, beste behin ere, iruzur handi hori salatzen du, eta merkaturia bahitzen duten eta Estatuaren konplizitatearekin behar ditugun aldaketak blokeatzen dituzten elektrikarien aurrean planto egiten du.

Irache kontsumitzaileen zerbitzua

Irache Kontsumitzaileen Elkar-teak herritarren eskaerei erantzuteko zerbitzua ematen du, hileko azken asteazkenean, Agoizko Udaletxean, eta hurrengo zerbitzu-egunak, bada, azaroaren 24an eta abenduaren 22an izanen dira. Goizeko 10:00etatik 13:00etara bitartean, aldez aurretik 948 012 012 telefono zenbakian hitzordua eskatuta, hartatzen dira kontsumitzaileen zalantzak edo kezak.

Gogorazten dugu Irache Kontsumitzaileek Agoizko Udalare-

kin lankidetzan eskaintzen duten zerbitzu hau doakoa dela interesa duten pertsona guztientzat, eta bertan kontsumo-eskubidearekin zerikusia duten gai guztiei buruzko aholkua eta defentsa jasotzen ahal dela, eta, bereziki, eguneroko bizitzan ohikoagoak diren horiei buruz: etxebizitza, bizilagunen komunitateak, aseguruak, ibilgailuak, finantza-erakundeak, merkataritza, telefonoa eta internet, osasuna, bidaiak, zerbitzu teknikoak, argia, ura, gasa, isunak, administrazioa, ikasketak...

Agoitzen ere Ondarearen Europako Jardunaldiak 2021

2016. urteaz geroztik, eta etenik gabe, Europako Kontseiluak sustatzen dituen Ondareari buruzko Europako Jardunaldiak egiten ari dira Agoitzen. Kultur ondareari buruzko sentsibilizazio programa hau, aurten, urriaren 1 eta 2ko asteburuan zehar garatu da.

Aurtengo edizioan, ondareak elkargune gisa duen potentziala nabarmendu nahi izan da, eta Ondarea, guztia barne! Lelopezan, Zalurribarko San Salvador ermitan esku hartzeko proposamena izan zuen hizpide Agoizko saioak. Udalak, HIDEA herriko taldearekin, Cederna Garalur elkarterekin eta

Aranzadi Zientzia Elkarterekin batera, hitzaldi bat antolatu zuen ostiralerako, non ondareak tokiko garapenean duen garrantzia azaldu zen. HIDEAK, udalerrian orain arte aurkitu ahal izan dituzten baseliza zaharrek (zortzi) osatzen duten ondareari buruzko informazio orokorra eman zuen, Zalurribarko San Salvatore monasterio zaharrean arreta berezia jarritz. Aranzadi Zientzia Elkartea, berriz, bi ekimenari buruzko zehaztasunak eman zituen: lehenik, aztarnategian egin nahi duen esku-hartze arkeologikoaren proposamena eta, bigarrenik, esku-hartze arkeologikoaren arloan

landa-inguruneetan tokiko boluntarioen laguntzarekin egindako antzeko esperientziak.

Larunbat goizean, Aranzadi Zientzia Elkarteko kideek bisita gidatu bat egin zuten aztarnategian azken asteotan egiten ari diren lanetara.

Orubea garbitu eta sendotzeko lanak egiteko HIDEAren deia erantzun dioten boluntarioei esker, monastegi zaharraren hormen zati bat ikus daiteke. Mendean zehar, lekuari erreferentzia egiten dioten dokumentu ugari gelditu dira.

Zuhaitzaren Eguna, Agoitzen

Udaberria ospatzeko programatuta zegoen, baina osasun egoerak hitzordua udazkenara atzeratzera behartu zuen. Hala, urriaren 16an, Agoizko Udaleko Ingurumen eta Ondare Arloak, hainbat bizilagunekin batera, Zuhaitzaren Mundu Eguna ospatu zuen, eta Beraxitoxa parkean sei espezie desberdinetako 14 ale landatu dira.

Edizio honetarako 5 astigar zuri, 3

lizar, 2 gereziendo basati, 2 garardo, haritz bat eta intxaurren bat aukeratu ziren. Landatzeko arrazoiak bat hostotsua izatea izan zen, etorkizunean Barajitoxa inguruak itzalgune bat osatuko duten zuhaitzak izanen dituen espazioa izan dezan.

lazar ere zuhaitzak landatzeko leku bera aukeratu zuten, etorkizunean hori izanen baita Iratik

Bide Berdearekiko lotunea eta denborarekin herriko arnagune berria bat bilakatuko delako. Zuhaitzaren Eguna Agoizko Udalak bultzatzen du 2012z geroztik. Horretarako, Ingurumen Arloak Ikastetxe Publikoarekin eta Guraso Elkartearekin koordinatzen du adingabeen eta familien parte-hartzea, ekimen honen bidez ingurunea zaintzearen garrantziaz kontzientziatu nahi baita.

Agoitzen ere “Narices” Emakume Pailazoen Nafarroako I. Nazioarteko Jaialdia

Urriaren 10etik 17ra, Nafarroako Nazioarteko Pailazoen Jaialdiaren 1. edizioa ospatu zen. Horren barnean, areto ikuskizunak, kale emanaldiak, tailerrak, lehiaketak... eta zinemaldi bat proposatu ziren. Nazioko eta nazioarteko hamabost pailazo igo ziren agertokietara, batzuk sudurrarekin eta beste batzuk sudurrik gabe, gai desberdinak umoretik eta genero-ikuspegitik jorrazteko. Emanaldiak hainbat herritan egin ziren, besteak beste, Agoitzen.

Astelehenean, hilak 11, Agoizko Kultur Etxeko auditoriumean, «Cáñdula y Muxutruka» ikuskizun

dibertigarria interpretatu zuten Isabel Aisak eta Rakel Imazek.

Aurretik, urriaren 9an eta 10ean, clownarako hastapen-tailer bat ere egin zen Agoitzen, publiko orokorrari zuzendua eta Rakel Imazek eman zuena.

Segunsurjak, jaialdiaren sustatzaile den arte eszenikoen konpainiak, egindako antolaketa-lan handiaren emaitza izan da. Bertan parte hartu dute Nafarroa, Euskal Herria, Katalunia, Italia, Frantzia, Errusia eta Alemaniako pailazo ezagunak. Konpainiak jaialdiari jarraipena emateko asmoa du.

Kultur balantzea

Ondarearen Europako Jardunaldiak, Zalurrirbarko San Salvador ermitan esku hartzeko proposamena ardatz hartuta, urriko kultur programazioa ireki zuten aztarnategirako hitzaldi eta bisita gidatu batekin.

Irailaren azken bi egunetan eta urriaren 11ra arte, Agoizko Foterx taldearen «Proiektu pertsonalak» argazki erakusketa ikusgai egon zen Kultur Etxeko areto handian. Argazkiaren bidez egile bakoitzaren kezka kontatzeko eta begiratzeko 13 modu biltzen zituen erakusketak. 13 proiektu oso pertsonal.

“Zurezko lanak”, Miguel Angel Bravoren erakusketa, izan zen Agoizko aretoa hartu zuen irailko bigarren erakusketa, Tailak, formikan eginiko grabatuak, markeria eta zurezko artisautez lan finak biltzen dituen. Izan ziren egileak xehetasun handiz egin zituen lanak.

Magale, Harrera Familien Nafar Elkarteak, Agoizko Udalarekin elkarlanean, “Bizikletaren haurra” filmaren proiektzioa eta agoizko harreraren familiekin solasaldia antolatu zuen. Filmak gidoi hunkigarria garatzen du eta maitasun-isolamenduari eta bakardadeari buruzko laguntza-mezua zabaltzen du.

Narices Nafarroako I. Nazioarteko Pailazoen Jaialdia Agoitzera iritsi zen, eta bi formatu eskaini zituen: clown-erako hastapen-tailerra eta antzerki-ikuskitun dibertigarri bat.

Soco Lizarragak, medikua eta DMD (Duintasunez Hiltzeko Eskubidea) Elkarteak, “Heriotza duina: Eutanasia eta bizi-testamentuaren legea” izeneko hitzaldia eman zuen. Bertan, osasun-eskubideaz eta bizitzaren amaierarako erabakiez aritu zen.

Hileko agenda itxi zuten Zuhaitzaren Egunak eta Agoizko Mendi Lasterketaren V. Edizioak.

ERA eskolaren II Edizioa

Euskarabideak eta Nafarroako toki entitateetako euskara zerbitzuek, horien artean Agoizkoak, Era eskolaren II. edizioa antolatu zuten. Gurasoentzako online eskola da, eta hizkuntza horretan eskolatutako haurren familientzako prestakuntza eta baliabideak eskaintzen ditu.

Aurtengo edizioan Paula Kasares, Yolanda Olasagarre eta Intza Alkain adituekin online hiru saio eskaini ziren, gai hauek jorrazteko: euskararen ikaskuntza familietatik finkatzeko arazoak eta formu-

lak, familia eta eskolaren arteko sinergiak, eta euskaraz irakurtzeko motibazioa.

Euskarabideak – Nafarroako Euskararen Institutuak lehentasunezko ekintza-eremutat ditu haur eta gazteen artean euskara sustatzea, hizkuntza hori formatu teknologikoetan sustatzea eta eduki digitalak sortzea. Horrela jaso zen Nafarroako Erreaktibo Planean (2020–2023), eta lan egiten duen plangintza estrategikoan aurreikusten da II. Euskararen Plan Estrategikoa (2020–2027).

Eskola bigarren urtez jarraian antolatzen da, familiak sentibilizatzeko beren seme-alaben euskara ikasteko prozesuan izan dezaketenez zeregin aktiboaz, eta gurasoei laguntzeko baliabideak eskaintzeko helburuaz.

V. Agoizko Mendi Lasterketa

Urriaren 24an, ospatu zen Agoizko V. Mendi Lasterketa, eta horrekin Nafarroako Mendi eta Eskalada Kirol Federazioaren lasterketen denboraldi ofizialari bukaera eman zion, goiz eguzkitsu eta hotz giroan. Iaz ezin izan zen proba ospatu, pandemia zela kausa. Aurten,

bi distantzietarako ezarritako izen-emate kopuru guztiak osatu ziren: 21 kilometroko lasterketarena, txapelketa ofizialerako puntuagarria dena, eta 12 kilometrokoarena (650 metroko desnibela).

Lasterketa luzea 10:00etan hasi

zen, eta distantzia motzean parte hartzen zutenak ordubete geroago atera ziren Kanpondoa kirol-gunetik.

Xabier Zarranz eta Ines Patricio nagusitu ziren 21 kilometroko lasterketan, eta Mikel Beunza eta Irene Artazcoz, berriz, 12ko proba laburrean. Herri mailan, Markel Barrio eta Rita Jimenez (motzean) eta Oier Goñi (luzean) izan ziren garaileak.

Bosgarren edizio hau, aurreko urteetakoak bezalaxe, arrakastatsua izan da kirol arloari zein antolaketari dagokienez. Azpimarratzekoa da, eta horregatik eskerrak eman nahi dizkiegu, jardunaldia antolatzen laguntzen duten boluntario eta enpresa kopurua. Urtetik urtera gero eta indar handiago hartzen ari da lasterketa. Zorionak!

Agoitzen hasi zen Erremonte txapelketa

Erremonte profesionaleko Banakako Txapelketa -Martiko Saria, 2021- e-Remonte enpresak lehen aldiz antolatzen duena, Agoizko Toki Eder pilotalekuan hasi zen final-laurdenak jokatu. Lehen kanporaketa triangeluarrean Zeberio II.a atera zen garaile, lehen partidari Aldaberi 20-12 gailendu baitzion eta Otanori, bigarrenen, 20-17.

Mikel Otanok eta Kemen Aldabek inauguratu zuten Banakako Txapelketa. Agoizko atzelariak 20-12 irabazi zuen Lekunberriko taldearen aurka. Sakea eta, batez ere, Otanoren errestoa funtsezkoak izan ziren garaipena lortzeko.

Bigarren norgehiagokan, Zeberio II.ak esperientzia erakutsi zuen Aldaberen aurka. Aldabe emaitza

berdinarekin galdu zuen (20-12) eta kanporatua geratu zen. Lekunberrikoa 1-8 irabazten hasi bazen ere, Zeberioak erritmoa hartu eta partidari iraulia ematea lortu zuen.

Azken partida izan zen txapelketa osoan ikumin gehien eragin zuena. Otano eta Zeberio II.aren artean jokatu zen finalerdiko pos-

tua. Zeberio II.ak beteranotasuna baliatu zuen gaipena lortzeko eta triangeluarra irabazi zuen (20-17), nahiz eta partidaren hasieran tanteea 12-16 izan.

Lehen kanporaketa triangeluar hau baino lehenago 35 tantoko binakako partida jokatu zen: Erburu-Barricart, Beñat-Saldiasen aurka.

